

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/030-016/2011.

Nyilvános változat!

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda által képviselt **Hewlett-Packard GmbH** (Böblingen, Németország) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként érintett a szintén a Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda által képviselt **E.ON IT GmbH** (Hannover, Németország), tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Versenytanács engedélyezi a Hewlett-Packard GmbH-nak az E.ON IT GmbH és az utóbbival egy vállalkozás-csoportba tartozó egyes leányvállalatok eszközei, munkavállalói és szerződesei alkotta vállalkozásrész feletti irányításszerzésével megvalósuló összefonódást.

Jelen határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

1. A Hewlett-Packard GmbH (a továbbiakban: HP vagy kérelmező) és az E.ON IT GmbH (a továbbiakban: E.ON IT vagy kérelmezett) 2010. december 9-én keretszerződést kötött, melynek értelmében Európa tizennégy országában az E.ON IT a HP-től vesz igénybe olyan számítástechnikai szolgáltatásokat, melyeket azelőtt E.ON leányvállalatok láttak el vállalkozáscsoporton belül. Ennek megvalósítása érdekében az E.ON IT és a vele egy

vállalkozás-csoportba tartozó egyéb vállalkozások eszközei, munkavállalói és szerződesei átadásra kerülnek a HP részére.

2. A kérelmező 2011. március 31-én kelt kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az E.ON IT és más E.ON cégek által birtokolt eszközök, szerződések és munkavállalók feletti, HP Magyarország Kft. – illetve a HP csoport – általi irányításszerzés nem minősül a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 23. §-a szerinti összefonódásnak, mivel a szerződéssel érintett eszközök, szerződések és munkavállalók nem minősülnek vállalkozásrésznek a Tpv. 23. §-ának (5) bekezdése szerint. Másodlagosan pedig az 1. bekezdés szerinti tranzakcióhoz – mint vállalkozások összefonódásához – a Tpv. VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) engedélyét kérte.

3. A vizsgáló által a Tpv. 68. § (4) bekezdése alapján elrendelt hiánypótlást a kérelmező 2011. május 17-én teljesítette, így a Ket. 65. §-ának (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Tpv. 63. §-ának (3) bekezdésére, az ügyintézésre rendelkezésre álló idő első napja a hiánypótlás beérkezését követő nap, 2011. május 18-a. A felek a tranzakció engedélyezése iránt Németországban is nyújtottak be kérelmet. A német versenyhatóság egyfázisú eljárásban engedélyezte az összefonódást.

II.

A tranzakció résztvevői

A. A kérelmező (Hewlett-Packard csoport)

4. A HP csoport globális információtechnológiai szervezet, széles portfólióval a hardverek, szoftverek és szolgáltatások terén, amelyeket világszerte értékesít fogyasztóknak, vállalkozásoknak és intézményeknek. A HP csoport anyavállalata a Hewlett-Packard Company (3000 Hanover Street, Palo Alto, California 94304) nyilvánosan működő részvénytársaság, meghatározó részvényes nélkül.

5. A kérelmező a Hewlett-Packard csoport tagja, melyet a Hewlett-Packard Company irányít. A HP csoportba számos vállalkozás tartozik világszerte, a magyar piacon működő vállalatok az alábbiak:

- Hewlett-Packard Magyarország Kft. (1117 Budapest, Alíz u. 1.),

- Hewlett-Packard Informatikai Kft. (1117 Budapest, Alíz u. 1.),
- Hewlett-Packard Technológiai Licencek és Licencnyújtó Kft. (2724 Újlengyel, Petőfi Sándor u. 40.).

B. A kérelmezett vállalkozásrész

6. Az E.ON csoport az európai energetikai piac egyik meghatározó szereplője, elsősorban a villamosenergia és a gázszolgáltatás területén. A csoporton belüli informatikai tevékenységeket, azok koordinálását az E.ON IT végzi. A vállalkozáscsoport-szintű kiszervezés során a csoport következő tagjaitól is kerülnek vagyontárgyak a kérelmezőhöz a tranzakció részeként:

- EON IT Hungary Kft. (1051 Budapest, Roosevelttér 7-8.),
- E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt. (4024 Debrecen, Kossuth L. u. 41.),
- E.ON Ügyfélszolgálati Kft. (1051 Budapest, Roosevelttér 7-8.),
- E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. (9027 Győr, Kandó Kálmán u. 13.),
- E.ON Földgáz Storage Zrt. (1051 Budapest, Roosevelttér 7-8.),
- E.ON Földgáz Trade Zrt. (1051 Budapest, Roosevelttér 7-8.),
- E.ON Gazdasági Szolgáltató Kft. (9027 Győr, Kandó Kálmán út 11-13.),
- E.ON Hálózati Szolgáltató Kft. (7636 Pécs, Malomvölgyi út 2.),
- EH-SZER Energetikai és Távközlési Hálózatépítő és Szerelő Kft. (8500 Pápa, Szent István u. 9.).

III.

A tranzakció

7. Az E.ON csoport az informatikai szolgáltatások jelentőségének növekedése, az e területtel kapcsolatos feladatok számának növekedése, a kihívások erősödése, illetve nagyobb gazdaságosság elérése érdekében úgy döntött, hogy a korábban csoporton belül végzett informatikai szolgáltatásainak egy részét nemzetközileg elismert specializált szolgáltatóra bízta. Az E.ON 2010 tavaszán nyílt felhívást tett közzé a lehetséges szolgáltatók részére, mely kiválasztási folyamat végén a HP-vel kötött szerződést.

8. A tranzakció az E.ON IT és más E.ON leányvállalatok olyan eszközeire és munkavállalóira vonatkozik, melyeket a tranzakció előtt csoporton belüli számítástechnikai szolgáltatások nyújtására használtak:

- munkavállalók, akik nem végeznek értékesítési vagy marketing tevékenységet,
- harmadik felekkel kötött beszállítói szerződések: hardver és szoftver karbantartási és üzemeltetési szerződések, személygépkocsi-bérelti szerződések és nyomtatási szerződések, valamint hardver eszközök és szoftverek beszállítására kötött szerződések (az egyértelműség kedvéért megjegyzendő, hogy olyan szerződések, melyek az E.ON saját ügyfeleivel kötöttek, nincsenek az átruházandó vagyonelemek között),
- eszközök, beleértve hardvereket (különbéféle szerverek, lemez tárolók, asztali és hordozható számítógépek, nyomtatók és egyéb felszerelések) és szoftvereket (különbéféle szoftverlicenck számító gépes programokhoz).
- Emellett az E.ON licencjogokat biztosít a HP-nek, melyeket a HP kizárólag az E.ON-nak nyújtott szolgáltatásokhoz használhat fel a keretszerződés alapján.

9. A HP által az E.ON részére nyújtandó szolgáltatások az E.ON belső működési rendszereinek üzemeltetését jelentik. E szolgáltatásokat a kérelmező két csoportba sorolta:

- Az adatközponthoz kötődő szolgáltatások magukban foglalják a rendszerinstallációt és -konfigurációt, a működtetést, a karbantartást és frissítést az E.ON speciális igényeinek megfelelően, a szolgáltatások rendszeres monitorozását, a felmerülő hibák kezelését, a speciális operáció technikai támogatását, a rendszermenedzsmenthez használt automatizált eszközök és folyamatok működtetését és karbantartását, monitoringot és riasztást, biztonsági monitoring eszközök aktiválását, biztonsági másolat készítését és adatmentést, az archív rendszer katalogizálására szolgáló adatbázis karbantartását, külső azonosítási infrastruktúra nyújtását, aláírási szolgáltatás nyújtását és karbantartását.
- A végfelhasználókhöz (alkalmazottakhoz) kötődő számítástechnikai szolgáltatások magukban foglalják a működtetést és technikai támogatást, a szoftverekkel és a felszerelésekkel kapcsolatban felmerülő események és problémák megoldását, a potenciális események és hibák feltárását és azok megelőzését, LAN hozzáférés installálását, nyomtatási és iktatási szolgáltatásokat, installációk nyújtását, installációk visszavonását, mozgatókat, a szoftverek feltelepítését és szolgáltatások hozzáadását és kivonását, a mobil javítási és karbantartási szolgáltatásokat, az elektronikus szoftver

disztribúciót, helyi szoftver installálást és konfigurációt, monitoringot, fogyóeszközök és nyomtatóhoz kapcsolódó eszközök pótlását és cseréjét.

10. Ezen IT feladatok csoportszintű kiszervezését a felek helyi szinten valósítják meg, helyi átadási megállapodások keretében. Magyarországon az E.ON IT Magyarország Kft. és a Hewlett-Packard Magyarország Kft. 2011. január 21-én írta alá a Helyi Munkavállaló Átadási Megállapodást, 2011. február 3-án a Helyi Szolgáltatási Szerződést, 2011. március 22-én pedig kilenc, tartalmilag azonos Helyi Vagyontárgy és Szerződés Átadási Szerződést kötött a Hewlett-Packard Magyarország Kft. és kilenc magyarországi E.ON leányvállalat között.

11. Ha a keretszerződés lejár vagy megszűnik, a HP megtarthatja az átadott eszközöket és vagyontárgyakat. Az E.ON ugyanakkor opcióval rendelkezik arra, hogy a túlnyomórészt az E.ON részére nyújtott szolgáltatásokhoz akkor felhasznált eszközök és munkavállalók átadását kérje a szerződés lejártát vagy megszűnését követően, azaz 5 év elteltével – amely az E.ON kezdeményezésére további két évvel, összesen 7 évre kiterjeszhető. A megállapodás időtartama alatt az eszközök, így különösen a hardverek, a HP által nyújtott új technikai megoldástól függően lecserélésre kerülnek.

12. A keretszerződés nem tiltja, hogy a HP az átadott eszközöket és vagyontárgyakat az E.ON csoporton kívüli ügyfelek kiszolgálására is felhasználja, de a HP nyilatkozata szerint ez egyik szolgáltatáscsoport tekintetében sem várható:

- Az adatközponti szolgáltatásokhoz kötődő szervereszközöknek nincs olyan jelentős többlet kapacitása, amely harmadik fél számára lenne felhasználható. A kérelmező nyilatkozata szerint ezeket az eszközöket továbbra is kizárólag az E.ON-nak nyújtandó szolgáltatásokhoz kívánja felhasználni, noha a felek nem állapodtak meg kizárólagosságban, ezért az E.ON csoporton kívüli ügyfelek kiszolgálásának lehetőségét a kérelmező nem tudja kizárni.
- A végfelhasználói szolgáltatások körében kizárható, hogy a HP az átvett eszközökkel, tekintettel azok specifikumaira, más ügyfeleket is kiszolgál a jövőben. Ennek megfelelően a HP szándéka az, hogy az eszközök felhasználásával csak az E.ON-t szolgálja ki.

IV.

Az engedélykérési kötelezettség

13. A Tpv. 23. §-a (1) bekezdésének (b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy

közvetett irányítást szerez további egy vagy több, tőle független vállalkozás egésze vagy része felett.

Vállalkozásrész

14. Az 1. bekezdés szerinti szerződéssel érintett vagyontárgyak a Tpv. 23. § (5) bekezdése alapján vállalkozásrésznek minősülnek, mivel olyan eszközökből és erőforrásokból tevődnek össze, amelyek – különösen a kérelmező rendelkezésére álló eszközökkel és jogokkal, valamint szakemberekkel, know-how-val együtt – elégségesek a piaci tevékenység végzéséhez. A Tpv. 23. § (5) bekezdése alkalmazásában – az Európai Bizottság gyakorlatától¹ eltérően – irreleváns, hogy az adott vállalkozásrész (át)vevője valóban végezni fog-e ilyen piaci tevékenységet, illetve hogy azt esetlegesen csak az átadó (eladó) vagy csak saját maga részére fogja-e végezni; elegendő azt belátni, hogy az átadásra kerülő eszközök vagy jogok – önmagukban vagy a megszerző vállalkozás rendelkezésére álló eszközökkel és jogokkal együtt – alkalmasak lehetnek a piaci tevékenység végzésére. Amint azt a Versenytanács korábban is kifejtette (ld. a GVH Versenytanácsának Elvi Állásfoglalásai 23.19. pontját), nem szabad ugyanis semmiféle bizonytalanságot keletkeztetni abban a tekintetben, hogy adott tranzakció-típus összefonódásnak minősül-e vagy sem, mert az engedélykérési kötelezettség elmulasztása súlyos jogkövetkezményekkel járhat (Tpv. 31. §, illetve 79. §). Jelen ügyben a keretszerződéssel érintett eszközök és munkavállalók az E.ON mint ügyfél kiszolgálásához bizonyítottan elégségesek. Megállapítható továbbá, hogy bár a felek elsődleges célként az E.ON ellátását jelölték meg, a közöttük kötött szerződések harmadik fél kiszolgálását nem zárják ki, s ennek elvi lehetőségét maga a kérelmező is elismerte (vö. 12. bekezdés).

Az irányításszerzés kérdése

15. A HP és az átvett vagyonelemek tulajdonosi és irányítási viszonyainak bemutatása alapján megállapítható, hogy a kérelmezett tranzakció a Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja szerint egymástól független vállalkozások közötti összefonódásnak minősül.

16. Az 1. bekezdés szerinti keretszerződés, valamint a helyi szerződések öt éves időtartama – amely az E.ON kezdeményezésére további két évvel, azaz hét évre kiterjeszhető – a Versenytanács álláspontja szerint kellően hosszúnak tekinthető ahhoz, hogy a megállapodás révén bekövetkező változás tartósnak (ekként irányításszerzésnek) minősüljön.

A Versenytanács Elvi Állásfoglalásainak 23.24. pontja kiemeli, hogy arra vonatkozóan nincs egyértelmű gyakorlata a Versenytanácsnak, mekkora az a minimális időtáv, amelyet meghaladón egy üzemeltetési szerződés összefonódásnak minősül. Az Európai Bizottság vonatkozó gyakorlata szerint ugyanakkor a 3 évnél rövidebb szerződések az irányítási viszonyok megváltozásának tartóssága szempontjából nem tekinthetők elegendő hosszúságúnak (vö. M.3858 Lehman Brothers/SCG/Starwood/Le Meridien). A jelen eljárás tárgyát egy öt évre szóló, de két évvel meghosszabbítható szerződés képezi, amelynek lejártával a HP által szükség szerint lecserélt eszközök főszabályként – kivéve, ha az E.ON erre vonatkozó opciós jogát gyakorolja – a HP tulajdonában maradnak. Mindezekre tekintettel a Versenytanács megállapította, hogy a jelen tranzakció alapjául szolgáló szerződések révén az irányítási viszonyok tartós megváltozása valószínűsíthető, melynek következtében a HP irányításszerzése a Tpvt. értelmében összefonódásnak minősül.

A küszöbértékek

17. A Tpvt. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport, valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van.

18. A 2010. végén aláírt, 1. bekezdés szerinti keretszerződésre tekintettel az átadott vagyonelemek kapcsán az E.ON csoport vonatkozásában a 2009. évi nettó árbevétel veendő figyelembe. A kérelmező HP csoport esetében az üzleti év nem decemberben, hanem októberben zárul, ezért a HP előző üzleti évi adatként a 2010 októberében záródó üzleti év nettó árbevételét nyújtotta be.

19. A HP csoport Tpvt. 27. §-ának (1) bekezdése szerint szűkített árbevétele valamivel 30 milliárd forint feletti, a vagyontárgyakhoz mint vállalkozásrészhez köthető árbevétel pedig hozzávetőleg [...] ^{*} forint. A felek együttes nettó árbevétele tehát jelentősen meghaladja a Tpvt. szerinti 15 milliárd forintot, és mindkét csoport bevétele magasan 500 millió forint

---

¹ A Bizottság közleménye a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti egységes jogalkalmazásról (2008/C 95/01), HL C 95/1, 2008.4.16., 25-27. pontok

A [...] szimbólum üzleti titkot jelöl.

feletti, ezért az összefonódáshoz a Tpvt. 24. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH engedélye szükséges.

A kérelem benyújtásának határideje

20. Az összefonódás engedélyezésére irányuló kérelmet a Tpvt. 28. §-ának (2) bekezdése alapján a nyilvános ajánlati felhívás közzétételének, a szerződés megkötésének vagy az irányítási jog megszerzésének időpontjai közül a legkorábbtól számított harminc napon belül kell benyújtani. Jelen esetben a kérelem benyújtásának határideje a keretszerződés megkötését, 2010. december 9-ét követő harmincadik nap, 2011. január 8-a. A kérelmező kérelmét 2011. március 31-én, a törvényi határidő lejártát követő 82. napon nyújtotta be.

21. A Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése szerint bírság szabható ki azzal szemben, aki a Tpvt. rendelkezéseit megsérti, melynek összegét a (3) bekezdés szerint az eset összes körülményeire tekintettel kell meghatározni. A Tpvt. 79. §-a alapján a 24. § szerinti engedély iránti kérelem előterjesztésének elmulasztása esetén a bírság összege legfeljebb napi kétszázezer forint. A Versenytanács ugyanakkor jelen – kivételes – esetben nem tartja indokoltnak bírság kiszabását arra tekintettel, hogy a kérelmező a rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az Európai Bizottsághoz, majd a GVH-hoz fordult engedélyeztetési kötelezettségének tisztázása érdekében. A Versenytanács a bírság mellőzésére vonatkozó döntésének meghozatala során – élve a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése által biztosított lehetőséggel – figyelemmel volt az engedélykérési kötelezettség tekintetében jelen ügyben fennálló bizonytalanságra, ami – a vállalkozásrész Tpvt.-beli definíciója miatt – az outsourcing szerződéseknek az Európai Bizottság gyakorlatától eltérő megközelítésmódjából, illetve a tranzakcióval érintett szerződésekhez hasonló időtartamú megállapodások megítélésére vonatkozó magyar versenyjogi gyakorlat hiányából fakadt.

V.

Az engedélyezés

22. A Tpvt. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

23. A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódások horizontális, vertikális, portfólió és konglomerátum hatásait vizsgálja (lásd a Gazdasági versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 3/2009. számú Közleménye – a továbbiakban: Közlemény – 12. bekezdését).

24. Figyelemmel a kérelmező HP profiljára és az 1. bekezdés szerinti szerződéssel átvett eszközökre és munkavállalókra, az összefonódás által érintett tevékenységek az informatikai szolgáltatások szegmensébe tartoznak. Ezen a meglehetősen tág szegmensen a HP forgalma alapján 10-15% közötti részesedéssel rendelkezik, a kérelmezett vállalkozásrészhez pedig 5% alatti részesedés köthető, aminek alapján káros horizontális hatás fellépése nem valószínűsíthető.

25. Hasonló következtetés vonható le szűkebb termékpiac meghatározása esetén is (ezért a Versenytanács nem látta szükségesnek a termékpiac pontos meghatározását), egyedül a hardver támogatás és üzembe helyezés szegmensén emelkedik a felek részesedése a Közlemény szerinti 20%-os küszöb fölé, azonban a vállalkozásrész megszerzése az elérhető adatok alapján csekély mértékű, 5% alatti növekményt generál kérelmező piaci részesedésében, ami a Közlemény 15. (iii) bekezdése értelmében valószínűsíthetően nem jár érdemi versenykorlátozó hatással. Továbbá több, a kérelmező piaci pozíciójával legalább összevethető méretű versenytárs is jelen van az érintett szegmenseken (pl. IBM, Synergon, stb).

26. A fentiek alapján a Versenytanács álláspontja szerint az összefonódás következtében káros horizontális hatás fellépése nem valószínűsíthető, vertikális, portfólió vagy konglomerátum hatás kialakulása pedig a felek tevékenységei közötti, ezt megalapozó kapcsolatok hiányában, illetve a jelen összefonódást megelőzően is tőkeerős tulajdonosi háttérére figyelemmel nem várható.

27. Mindezekre tekintettel a Versenytanács a Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozatában az összefonódást engedélyezte.

VI.

Eljárási kérdések

28. A GVH hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság hatáskörébe (Tpv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

29. A Versenytanács jelen eljárásában a Közleményben foglaltak alapján alkalmazta a Tpv. 63. § (3) bekezdés ac) pontját, amely szerint a határozatot 45 napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.

30. A kérelmező a Tpv. 62. §-a (1) bekezdésében foglaltak szerinti négymillió forintos eljárási díjat leróta, így a továbbiakban az eljárási díj megfizetéséről a jelen határozat nem rendelkezik.

31. A Versenytanács határozatát – a Tpv. 73. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.

32. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. §-ának (1) és (2) bekezdésein alapul.

Budapest, 2011. június 30.

Váczai Nóra s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanács tagként eljárva

dr. Zlatarov László s.k.
versenytanács tag